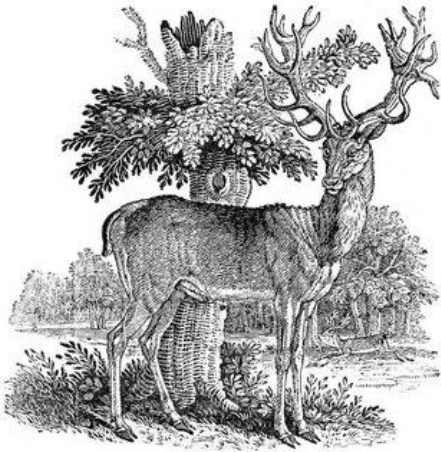

ΕΝΑ ΕΛΑΦΙ ΣΤΟΝ ΠΑΡΝΑΣΣΟ

Την Άνοιξη του '40, γυρίζαμε από σχολικό περίπατο, τραγουδώντας μες στη λιακάδα, η συμμαθητιά όλη, όταν, όπως συμβαίνει στα όνειρα μόνο, βρεθήκαμε τα παιδιά αντίκρυ στο θαύμα: στην καρότσα ενός φορτηγού, στην πλατεία του χωριού, μέσα σε μια πελώρια ξύλινη κλούβα, να μισοκρύβεται το ελάφι! Και μετά να προβαίνει, για ένα ολόκληρο σχεδόν λεπτό. Πρόφτασα και το αποτύπωσα*, τα κλαδωτά κέρατα και τα λιγνά του ποδάρια, ολοζώντανο μέσα μου, κι αναλήφτηκε*. Το φορτηγό έφευγε κιόλας για τον Παρνασσό. Η δασική υπηρεσία θ' άφηνε από τώρα στο πευκοδάσος το αρσενικό και θ' ακολουθούσε σε λίγους μήνες το ταίρι του.

Μανούλα μου! Ένα εξωτικό φερμένο απ' τα παραμύθια ολόισια, **ένα ελάφι αληθινό, θα ζει τώρα και θα τριγυρνάει μέσα στα δάση του Παρνασσού! Θα βόσκει το παχύ χορτάρι στ' απόσκια, θα πίνει στις μαγεμένες πηγές του! Θα προβαίνει στα ξέφωτα με τις ώρες, ακίνητο στον ουρανό. Θα «φωλιάζει» τις νύχτες στα σύδεντρα*... Το χειμώνα; Θ' ανακαλύψει άραγε καμιά σπηλιά; Τι θα κάνει σαν πέσουν τα χιονιά;**

Θα το ξαναδώ μήπως καμιά φορά, θα μου γίνει αυτός ο πόθος; Αχ, και να γινόμαστε οι δύο μας ζευγάρι αζεχώριστο, φίλοι πιστοί, τριγυρνώντας στις εξοχές... Και στο χωριό ύστερα μέσα, προκαλώντας τη ζήλεια και την κατάπληξη όλου του κόσμου... Δε με συμμάζευε πια τίποτα.

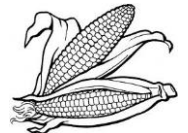
Έτσι, λοιπόν, ονειροπολούσα εγώ, το παιδί... Μα οι Δασικές Υπηρεσίες μας; Τι αλήθεια λογάριαζαν οι απονήρευτες, τι φαντάστηκαν ξαμολώντας ελεύτερο κοτζάμ θηρίο στα καλαμποκοφάσουλα του οροπεδίου, σαν κόκορα στο ζυμάρη; Τι τους πέρασε απ' το νου; Πως θ' αναγνώριζε το ξένο βιός και θα συγκρατιόταν μονάχο του, ή πως οι χωριάτες, μαγεμένοι απ' τη χάρη του, θα του χαλάλιζαν τη σοδειά τους, θυσία στην ομορφιά του, όπως θα 'κανα οπωσδήποτε εγώ αν ήταν στο χέρι μου;

Μυστήρια πράματα. Γιατί σαν φούντωσε καλά τ' οροπέδιο, και θράσεψαν* τα καλαμπόκια, βρήκε το ελάφι στρωμένο παράδεισο κι οι χωριάτες το διάολο τους με κλαδωτά κέρατα. Όπου έπεφτε μια φορά, δε φύτρωνε πλέον χορτάρι.

Κι άρχισε ο παραλογισμός. Να το βγάλουν από τη μέση ήταν αδύνατο, ήταν ταμπού*, το κτήμα της πολιτείας, προστατευμένο απ' τους νόμους και τους προφήτες της. Να σηκώσουν φράχτες εξάλλου και κάγκελα, να κλείσουν μέσα τα χωραφάκια τους απ' τη μια μέρα στην άλλη, σαν δύσκολο πάλι.

Το μπόδιζαν το λοιπόν... Με φωνές και φοβέρες τη μέρα, με ξύλα, πέτρες και τενεκέδες τη νύχτα, με ζαγάρια* και χουγιαχτά* «το 'λάφι μωρέ, το 'λάφι!» τ' οροπέδιο επί ποδός*! Ν' αποδιώχουν, κατάλαβες, και να παραπαίρνουν, σαν να 'τανε χολεριασμένο, οι χωριάτες ομόφωνοι, τι, το ελάφι! Που χίμηξε μια μέρα κι αυτό σε μια κακομοίρα γυναικα και της τσάκισε όχι και λίγα πλευρά με τα κέρατά του!

Το άλλο καλοκαίρι, ήταν αυτό του '41. Οι Γερμανοί διάβηκαν, οι στρατιώτες μας, όσοι τυχεροί, γύρισαν, ο κόσμος ανάσαινε όπως ανάμεσα στις καταιγίδες.

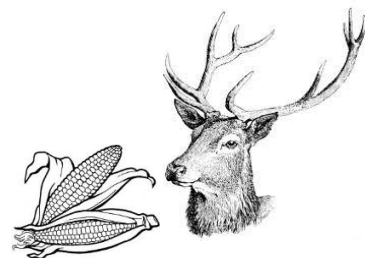

Το ελάφι εκεί. Όταν τις νύχτες άκουα βαθιά τα γαβγίσματα και τους τενεκέδες, τη φριχτή πρόγκα*, «το 'λάφι, μωρέ, το 'λάφι», η καρδιά μου μάτωνε. Γιατί απειλούσαν ανοιχτά τώρα πως θα το σκότωναν και λογάριαζαν όλο πιο λίγο την εξουσία, που δεν ήταν ελληνική δα και κανονική, κι ο Δασικός «δεν άκουε πια πολύ, ούτε κι έβλεπε», ούτε απαγόρευε όπως πριν την υλοτομία* ούτε μηνύσεις έκανε κι αυτός κι η αστυνομία.

Το σκότωσαν με τα πρώτα κρύα του φθινόπωρου...

(Λουκάς Κούσουλας)

Λεξιλόγιο			
Παρνασσός	Βουνό στο νομό Φωκίδας. Το 1938 ανακηρύχτηκε σε «εθνικό δρυμό». Βασικό δέντρο του δάσους είναι το έλατο. Στον Παρνασσό βρίσκεται το αρχαίο ιερό των Δελφών. Πλησιέστερη πόλη είναι η Άμφισσα.	Ταμπού	Απαγορευμένο
		Ζαγάρι	(Τουρκ.) Κυνηγόσκυλο
Αποτύπωσα	Συγκράτησα στη μνήμη μου.	Χουγιαχτό	Δυνατή φωνή, φοβέρα
Αναλήφτηκε	Εξαφανίστηκε.	Επί ποδός	Στο πόδι, ξεσηκωμένο
Σύδεντρο	Μέρος του δάσους με πυκνά δέντρα. (Αντίθετο: Ξέφωτο).	Πρόγκα	Το φοβέρισμα με δυνατές φωνές
Θρασεύω	Θεριεύω, μεγαλώνω.	Υλοτομία	Κοπή δέντρων για ξυλεία

Όνομα: _____

ΣΤΟΧΟΙ

1. Κατανόηση κειμένου	4. Μικτή περιγραφή εικόνας (visual-narrative)
2. Απάντηση ερωτήσεων περιεχομένου.	5. Γραμματικό φαινόμενο: Χρόνοι.
3. Έλεγχος περιεχομένου και δομής απάντησης.	

Σωστό – Λάθος

		Σωστό	Λάθος
1	Οι Δασικές Υπηρεσίες απελευθέρωσαν στο δάσος του Παρνασσού ένα νεαρό αρσενικό ελάφι.		
2	Όταν οι χωρικοί είδαν το ελάφι μέσα στην καρότσα του φορτηγού, μαγεύτηκαν από την παραμυθένια ομορφιά του.		
3	Το ελάφι έβοσκε το παχύ χορτάρι στ' απόσκια του δάσους.		
4	Το ελάφι το σκότωσαν οι γερμανοί κατακτητές.		

Ερωτήσεις

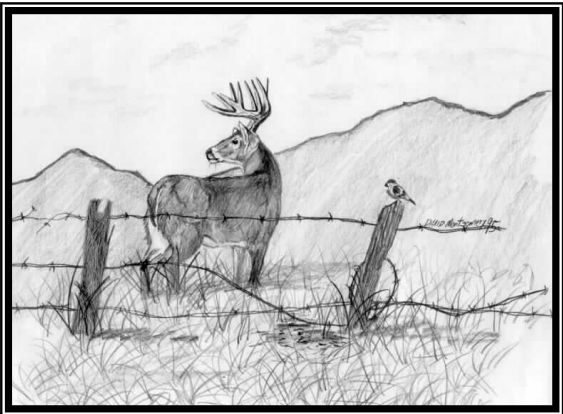
1. Κοντά σε ποιο βουνό βρισκόταν το χωριό όπου μεγάλωσε ο συγγραφέας;

2. Ποιο σχέδιο είχε η Δασική Υπηρεσία όταν απελευθέρωσε το ελάφι στον Παρνασσό; Γιατί οι δασικές υπηρεσίες σε πολλές χώρες, χρειάζεται να εφαρμόσουν παρόμοια σχέδια;

3. Ήταν κατάλληλος βιότοπος για ελάφια ο Παρνασσός; Δικαιολόγησε την άποψη σου!

4. Με ποιο τρόπο προσπάθησαν οι χωριάτες να περιορίσουν το ελάφι μέσα στο δάσος; Ποιες άλλες επιλογές σκέφτηκαν και γιατί δεν μπορούσαν να τις εφαρμόσουν;

Συνέχισε την <u>περιγραφή</u> Το <u>μοναχικό</u> ελάφι, τέντωσε ξαφνικά τα <u>ευαίσθητα</u> αυτιά του και σήκωσε το <u>κερασφόρο</u> κεφάλι του από τα φασόλια .

ή

Συνέχισε το διάλογο ανάμεσα στο παιδί και το ελάφι. Το ελάφι διηγείται μια μέρα από τη ζωή του στο δάσος (συνήθειες, δυσκολίες κλπ.) και παραπονιέται για τη συμπεριφορά των ανθρώπων απέναντι του. Το παιδί απαντά στις απορίες του ελαφιού και το συμβουλεύει πώς να προστατεύεται...

Είδα από μακριά το ελάφι, να βόσκει μέσα στο χωράφι του μπάρμπα-Ανέστη και κατηφόρισα γοργά την πλαγιά. - Τι κάνεις εκεί; <u>του φώναξα όταν το πλησίασα αρκετά.</u> Σε έφαχνα στο δάσος... - Πείνασα, <u>μου απάντησε μασουλώντας,</u> και ξέρεις πόσο μου αρέσουν πολύ τα καλαμπόκια!

